

CARLO ROBERTO MARIA REDAELLI

V BETANIJI

Pastirsko pismo za drugo leto sinodalne poti
(2022-2023)

	PANDORINA SKRINJICA
Antični mit in sedanji položaj	<p>1. Pandemija, vojna, suša, požari, inflacija, energetska kriza, podnebne spremembe, gospodarska kriza, itd.: kaj nam še manjka? Zdi se, da je zadnje čase nekdo neprevidno odprl »Pandorino skrinjico« iz katere izhaja vse zlo. Izrek »Pandorina skrinjica« se nanaša na grški mit, ki nam ga je posredoval Heriod (Teogonija, 565-616, Dela in dnevi, 42 – 105). Ker je Titan Prometej izmaknil bogovom ogenj in ga prinesel ljudem, se je Zeus maščeval ljudem in jim ustvaril žensko. Temu bitju vsi bogovi in boginje podarijo imenitna darila in zato dobi ime Pandora (v grščini »vsi darovi«), toda Zeus ji izroči tudi skrivnostno zaprto skrinjico. Pandora ne more premagati radovednosti in skrinjico odpre, a iz nje privre vse hudo, ki od tedaj muči človeštvo.</p> <p>Pandora skuša takoj zapreti skrinjico, a zla ji ne uspe zadržati. Le ena stvar ostane zaprta v skrinjici in sicer to, kar v grščini imenujemo »eljis« in se v prevodu glasi »upanje«. Kako si lahko razlagamo ta dogodek? Upanje je ostalo v skrinjici, zato na svetu ne obstaja zlo? Ali je morda upanje ostalo ljudem na razpolago kot zadnji dar? Toda, kako je možno, da se v skrinjici, polni hudega, skriva tudi nekaj dobrega, kot je upanje? Nekateri razlagalci trdijo, da je napačno prevajati »eljis« kot »upanje«. Pravilen prevod naj bi bil »strah pred prihodnostjo«, strah pred tem, kar se lahko zgodi: torej je v tem primeru zlo. In nazadnje, smo gotovi, da res ni ušlo iz skrinjice? Mar se ne vsi bojimo prihodnosti, tega kar nas čaka glede na predpostavke zadnjih let?</p>
Dvoumnost upanja v grškem mitu in krščansko upanje	<p>2. V najstarejšem besedilu Nove zaveze, prvem pismu Tesaloničanom, ki je bilo napisano okoli leta 53, apostol Pavel trdi, da se kristjani tudi pred tragiko smrti ne žalostijo »kakor drugi, ki nimajo upanja« (1 Tes 4,13). Kristjani so torej tisti, ki imajo upanje in njihovo upanje sloni na veri v umrlega ter vstalega Gospoda. To ni dvoumno upanje, kot tisto, ki je ostalo v Pandorini skrinjici, to upanje je resnično, zanesljivo, karkoli naj se zgodi.</p> <p>Kljub pandemijam, vojnim krizam itn., kljub sodoživljanju skrbi in bolečine z današnjimi ženskami in moškimi, kristjani vedo, da na koncu »je vse milost« (Tereza iz Lisieuxa).</p>
	UPANJE IN DOM V BETANJI
Prijetna in gostoljubna hiša	<p>3. V jeruzalemskem predmestju, kjer so menda prebivali Galilejci, so bili romarji na poti iz Galileje v Jeruzalem, ob priložnosti velike noči ali drugih praznikov, pogosto deležni gostoljubja pri sorodnikih in prijateljih. Tu je bila tudi hiša sester Marte in Marije ter brata Lazarja, ki so z veseljem sprejeli Jezusa. Bila je prostorna hiša, ki je lahko gostila Jezusa, njegove učence in učenke. O tej hiši poročata dva evangelija, Lukov in Janezov. To je bila hiša v Betaniji. V tej hiši se je morala Marta naučiti, da je prva postrežba Jezusa to, da prisluhnemo njegovi Besedi, tako kot je naredila sestra Marija.</p>
Hiša, v katero sta stopili bolezen in smrt	<p>4. Toda v hišo prideta bolezen in smrt in ta preizkušnja načne v dveh sestrah zaupanje v Gospoda: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl!« (Jn 11,21), nagovori Marta prijatelja. Umrl je namreč Lazar, Martin in Marijin brat, in Jezusa spomnita, da je »tisti, ki ga imaš rad«</p>

	<p>(Jn. 11,3). Zdi se, da je tu postavljeno v dvom samo prijateljstvo z Gospodm. V sestrah sicer ostane upanje, a zdi se, da se tiče le neke daljne prihodnosti in ne sedanjosti: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan« (Jn 11, 24), potrdi Marta, nanašajoč se na končno usodo umrlega brata. Toda, kjer je Jezus prisoten, tam ne more manjkati upanje in sicer takojšnje, saj On lahko izjavi o sebi: »Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre, in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl« (Jn 11,25-26). Sestri to spoznata, ko prisostvujeta bratovi obuditvi, a še vedno ne poznata pravega razloga, zaradi katerega je Jezus vstajenje in življenje. To bo zaslutila Marija v neki drugi evangelijski povedi, ki jo je prav tako zabeležil Janez v 12. poglavju in se tudi odvija v Betaniji.</p>
<p>Velikonočne dišave</p>	<p>5. »Šest dni pred pasho je Jezus prišel v Betanijo, kjer je bil Lazar, ki ga je Jezus obudil od mrtvih. Tam so mu pripravili večerjo; Marta je stregla, Lazar pa je bil eden izmed tistih, ki so bili z njim pri mizi. Tedaj je Marija vzela funt dragocenega dišavnega olja iz pristne narde, mazilila Jezusu noge in mu noge obrisala s svojimi lasmi. Hiša se je napolnila z vonjem po dišavnem olju. Juda Iškarjot, eden izmed njegovih učencev, ki ga je pozneje izdal, je rekel: "Zakaj tega olja ne bi prodali za tristo denarijev in te dali ubogim?" Tega pa ni rekel, ker bi skrbel za uboge, ampak ker je bil tat; imel je namreč denarnico in si je prilaščal, kar so dajali vanjo. Jezus je rekel: »Pusti jo, naj ga prihrani za moj pogrebni dan. Uboge imate namreč vedno med seboj, mene pa nimate vedno.« (Jn 12, 1-8)</p> <p>Dišave, ki jih je Marija uporabila, so potrata, zdi se celo, da so žalitev za reveže, kot namiguje Juda (»Zakaj tega olja ne bi prodali za tristo denarjev in dali ubogim?« (Jn 12,5). V resnici je bil to znak ljubezni, zastonjske ljubezni, ki se razliva naokrog in napolni hišo, ne da bi iskala korist. Prav tako je bilo Jezusovo življenje darovano na križu. Jezusov odgovor na Judovo opazko je presenetljiv: »Pusti jo, naj ga prihrani za moj pogrebni dan« (Jn 12,7). Janezov evangelij ne omeni žensk, ki na večer velikega jutra pripravljajo dišave in dišavna olja, da bi šle na prvi dan tedna k grobu, kakor piše evangelist Luka. Za Jezusov pogreb poskrbita Jožef iz Arimateje in Nikodem, ki prinese s seboj pretirano količino dišav (trideset kilogramov!), prav tisti Nikodem, ki je prišel k Jezusu ponoči in mu izrazil pomisleke izobraženca. V tem trenutku razume, da je veljavnost le v ljubezni, ki jo tu predstavljajo dišave (Jn 19, 38-42). Marija je to razumela pred njim, na večerji v Betaniji, ko je »zapravila« dišavo in pri tem zaslutila v Kristusovi smrti in pogrebu pomen ljubezni.</p>
<p>Velika noč kot temelj upanja</p>	<p>6. Temelj upanja je Kristusova velika noč, njegova smrt in vstajenje, ki sta središčno sporočilo krščanstva, »kerigma«. To predstavi papež Frančišek v apostolski spodbudi <i>Evangelii gaudium</i> takole: »Jezus Kristus te ljubi, dal je življenje za tvojo rešitev, in zdaj je vsak dan živ ob tvoji strani, da te razsvetljuje, krepi, osvobaja« (EG 164). Velika noč razodene dokončno Božji odrešenjski načrt, saj je ta Božji Sin dal sebe vsega za nas grešnike. Prav velika noč, daritev samega Sina, popolnoma razkrije Božjo noro ljubezen do človeka in pokaže to ljubezen kot Stvarnik in kot dopolnitev vsega. Od tu prihaja dar Svetega Duha, ki naše življenje osvetli s smislom in razkrije Očetov načrt, ki nas je ustvaril po svojem Sinu in Duhu. V Kristusu bo vse zaobjeto in nazadnje bo Bog vse v vseh.</p>

	Na poti do izpolnitve, tako pravi papež Frančišek, je Sin vsak dan ob nas kot brat, prijatelj, rešitelj.
Žeja po upanju in sinodalna pot	7. Tudi današnji človek, žejen upanja, bolj ali manj zavestno pričakuje velikonočno oznanilo. Prav takrat, ko se razne gotovosti zamajejo, potrebujemo upanje in sicer »zanesljivo upanje«, kot ga je imenoval papež Benedikt (<i>Spe salvi</i> , 1–2), katerega se lahko oprimemo. Tej žeji se moramo odzvati in se naučiti razpoznavati znamenja upanja, ki so prisotna v Cerkvi in v svetu. Sinodalna pot je lahko pripomoček pri srečanju s to žejo po upanju, predvsem na prvi stopnji, ki jo zaznamuje poslušanje. Prav to nas bo še zaposlilo v tem pastoralnem letu. Temu lahko damo le eno ime: Jezus Kristus. Namen sinode, to se pravi skupne hoje Cerkve, je lahko le eno poslanstvo: da bi bili vsi deležni krščanskega upanja. Srečanje v ljubezni med Bogom in ljudmi se bo le tako okrepilo v naši zgodovini in v pričakovanju končne dopolnitve.
	NAŠA SINODALNA POT POVEZANA S POTJO ITALIJANSKE IN VESOLJNE CERKVE
Nadaljevanje sinodalne poti	8. «Hiša v Betaniji» je kraj, ki ga IŠS predlaga za drugo leto sinodalne poti italijanskih Cerkev. Pozivajo nas, naj se v tej hiši zadržimo skupaj z vsemi sestrskimi Cerkvami v drugem letu sinodalne poti. Po navodilih papeža Frančiška smo na to pot stopili oktobra leta 2021 in jo bomo dokončali leta 2025. Pred letom dni smo se tudi mi pridružili temu potovanju, ki se je osredotočilo na poslušanje. Kljub oviram, ki jih je postavljala pandemija, je ekipa kateri smo ji zaupal vodstvo na škofijski ravni, marljivo opravila delo s pomočjo raznih stvarnosti, ki so se ji pridružile. Prisluhnili smo raznim osebam, ki so se tudi čudile, da jim je namenjena tolikšna pozornost, a obenem želele, da bi zaupane misli ne ostale brez odziva. Nismo pozabili na poslušanje mladih s posredovanjem razpoložljivih veroučiteljev in pri tem smo ugotovili, kako jih zanimajo temeljna življenjska vprašanja in da so tudi odprti za odkrito in neposredno soočenje s Cerkvijo. Sad poslušanja na škofijski ravni sta dve končni besedili, ki sta objavljeni v snopiču »Poslušanje. Povzetek škofijskih prispevkov na pripovedni stopnji sinodalne poti« (na ogled na škofijski spletni strani). Skupno z rezultati preizkusne metode »duhovnega pogovora« sestavljata ti dve besedili odlično osnovo za pot v tem drugem letu. V prvem letu je prišlo tudi do sinodalnega sodelovanja z ostalimi tremi škofijami v deželi in smo skupno pot začeli v oglejski baziliki 17. oktobra 2021. Razgovor je potekal o štirih vsebinah: krščanska ljubezen, službe laikov, pastorala med mladimi, pastoralno delo in socialna pastorala. Za to sinodalno prizadevanje moramo biti zelo hvaležni Gospodu, tistim, ki so ga usklajevali in predlagali ter tistim, ki so mu z veliko razpoložljivostjo sledili. Vsa besedila, ki so sad sinodalnega posvetovanja italijanskih škofij (med katerimi seveda tudi naša) so zbrana v »Državnem povzetku škofijske stopnje sinode 2021-2023«, ki jih lahko beremo na spletni strani : https://camminosinodale.chiesacattolica.it/ . Italijanski povzetek bo dodan tistim iz ostalih evropskih Cerkev na celinski stopnji škofijske sinode 2023. Dokument na celinski ravni bo vsekakor na razpolago posameznim Cerkvam.

	<p>Sinodalna pot italijanske Cerkve se medtem nadaljuje z drugim letom, ki je namenjeno poslušanju. Gre za sinodalno poslušanje, torej za poslušanje »med potjo«, ki ima zmožnost spreminjati poslušajočo skupnost in tudi tistega, ki sprejme dialog z njo.</p>
<p>Gradbišča v Betaniji</p>	<p>9. Besedilo, ki ga je pripravila Italijanska škofovska konferenca, je naslovljeno »Gradbišča v Betaniji. Obeži za drugo leto sinodalne poti«, in se nanaša na hišo ter naselje Marte, Marije in Lazarja. Dokument lahko preberemo na spletni strani z naslovom, ki je zgoraj objavljen. V tem pismu ga obširno povzamem, ker želimo prisrčno in razpoložljivo hoditi z vsemi sestorskimi Cerkvami naše države. Pri tem seveda ohranjamo svojo identiteto s poudarki, ki so za nas značilni, a vendar v resničnem izkustvu skupnosti in katolištva.</p> <p>Besedilo IŠK postavi za izhodišče Betanijo in predlaga tri gradbišča:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradbišče za cesto in naselje: poziva k poslušanju tistih področij, do katerih je krščanska skupnost večkrat manj pozorna. To so področja razširjenega uboštva, kulture (šola, univerza in raziskovalno delo), veroizpovedi in vere, umetnosti in športa, gospodarstva in financ, dela, podjetništva in poklicev, politične in socialne zavzetosti, civilnih in vojaških ustanov, prostovoljstva in terciarnih dejavnosti; - Gradbišče gostoljubnosti in hiše: nanaša se na krščansko skupnost v njeni notranjosti, to se pravi na njene notranje odnose, njene strukture in organizme sodelovanja; - Gradbišče diakonij in duhovne rasti: osredotočiti se na področje storitev in cerkvenih služb.
<p>Četrto gradbišče: vabilo v krščanstvo</p>	<p>10. Italijanska škofovska konferenca svetuje škofijam, naj bi odprle še »četrto gradbišče«. V resnici je naša škofija že pred časom odprla gradbišče, kateremu moramo že vendar dati dokončno potrditev: to je uvajanje v krščanstvo. Že več let si prizadevamo, da bi v krščanstvo pritegnili otroke in dečke ter deklice. Pred nekaj leti smo začeli tudi pot z odraslimi, ki želijo postati kristjani ali dopolniti prekinjeno pot približevanja krščanstvu. Ti lahko prejmejo zakrament potrditve in včasih prvič prisostvujejo v polnosti evharistični daritvi. Zdaj bi bilo torej koristno uradno potrditi poti, ki so bile že preizkušene in jih verodostojno predlagati posameznim pastoralnim enotam in župnijam. S tem ne želimo vsiliti izenačenosti, ampak predlagati doživetje resnične skupnosti znotraj ene škofijske Cerkve. S tem tudi spoštujemo vernike in tiste, ki so se približali krščanski skupnosti, saj imajo pravico prejeti enotne predloge, tudi ko se selijo iz ene župnije v drugo. Pri vsem tem je treba spoštovati upravičene krajevne značilnosti in biti pozorni do različnih osebnih in družinskih razmer. Sprejetje škofijskih navodil na pastoralni ravni jamči tudi nepretrganost v slučaju, da pride do zamenjave ali nastopa novih župnikov in duhovnikov, diakonov, redovnikov in redovnic, a tudi vernikov, moških in žensk, ki so zadolženi za določene službe</p>
<p>V okviru pastoralnih enot: za njihovo dozorevanje s pomočjo pastoralne poti</p>	<p>11. Naša škofija doživlja različna gradbišča v okviru pastoralnih enot. Gre za stanje, ki je zelo ugodno za sinodalno posvetovanje, vsaj z vidika praktičnosti. Nudi več možnosti za srečanje in poslušanje, ustvarja priložnosti za večje število oseb, ki so pripravljene na zadolžitev pri vodenju sinodalne poti ali vsaj biti soudeležene. Sama sinodalna pot je lahko tudi edinstvena priložnost za primerno dozorevanje vsake</p>

	<p>pastoralne enote. To se zgodi, ko v njeni sredi rasteta povezanost in poznavanje, ko se v zavesti poslanstva odpre do tistih, ki so oddaljeni ali na robu krščanske skupnosti, ko širi udeležbo pri življenju skupnosti, ko ustvarja priložnosti za odkrivanje in rast novih sodelavcev.</p> <p>Pastoralno leto lahko postane pomembna priložnost za preverjanje pastoralnih enot, ki so zaživele v škofiji predvsem z letom 2018. To preverjanje pa naj ne bo teoretično, ampak povezano s sinodalno potjo dozorevanja, ki se začne na raznih »gradbiščih«. Pri tem ne smemo pozabiti na razloge, ki so privedli do izbire pastoralnih enot in na cilje, ki usmerjajo pastoralno pot. Morda bo koristno jih še enkrat prebrati, kot so zapisani pod št. 29 – 41 pastirskega pisma »Tudi jaz vas pošiljam...« za pastoralno leto 2018-2019 (na razpolago na škofijski spletni strani).</p> <p>V pričakovanju, da zopet poprimem vizitacije, ki sem jih prekinil zaradi pandemije, bi vendar rad v tem pastoralnem letu srečal posamezno vse odgovorne v pastoralnih enotah, ekipe (kjer so bile ustanovljene) in skupne pastoralne svete.</p>
<p>Živa Cerkev, bogata z darovi, zmožna posredovati upanje</p>	<p>12. Škofijska sinodalna pot se odvija znotraj Cerkve, ki je bogata z milostjo in darovi. Za to moramo biti zelo hvaležni Gospodu in tistim, ki kljub omejenosti, naporom in grešnosti, skušajo iskreno živeti evangelij znotraj naše škofije. Hvaležni smo tudi tistim, ki so delali pred nami in zdaj posredujejo za nas v občestvu svetnikov z molitvijo in ljubeznijo. Glede tega je bila nadvse zgledna pobuda škofijske Katoliške akcije, ki je objavila tri knjižice in jih posvetila ženskam, moškim in asistentom, ki so sodelovali na njihovi poti v teh zadnjih 100 letih.</p> <p>Dolžni pa smo tudi hvaležnost in vzpodbudo tistim, ki živijo dogodivščino evangelija danes. Na sklepnem škofijskem zborovanju preteklega pastoralnega leta sem želel spomniti na različne darove, ki so značilni za našo Cerkev. Naštejem jih, ne da bi poveličeval neko našo nadutost in napuh, ampak da bi vse opogumil, naj nadaljujejo z zaupanjem in upanjem. To upanje darujmo vsem, ki jih srečamo na svoji poti. Darovi so naslednji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prisotnost številnih oseb, duhovnikov, diaconov, laikov, redovnic in redovnikov, ki verujejo v Gospoda in so željni sodelovanja; ki se zavzemajo za stvari, ki so resnično predani Kraljestvu in z odgovornostjo pomagajo na različnih področjih; - Velikodušnost in prizadevnost pri pastoralnem delu tolikih duhovnikov, diaconov, redovnic in redovnikov, mnogih laikov obeh spolov in skupnosti; - Prisotnost raznih laičnih skupnosti, ki sicer ohranjujejo svojo identiteto in poslanstvo in se nimajo za »Cerkev«, ampak so odprti do škofije in znajo sodelovati med seboj in z župnijami; - Povezanost z veliko tradicijo Ogleja, materne krščanske Cerkve na obširnem območju; - Večkulturnost in dejstvo, da smo kot Cerkev postavljeni »na mejo«. <p>Morda se kdo spominja, da sem na prvih korakih spoznavanja naše škofije, ko sem komaj prišel pred desetimi leti, želel, da mi predstavijo različne stvarnosti v škofiji s formulo »3, 2, 1«: 3 lepe stvari, 2 sanj in 1 težava. Mislim, da bi morali to formulo uporabiti vedno, ko hočemo opisati naše skupnosti.</p>

<p><i>Cerkev, ki hoče rasti v škofijskem duhu in duhovni poglobitvi</i></p>	<p>13. Obstajajo tudi nekatere ovire, ob katerih moramo dozorevati. Nakazali smo jih na zborovanju junija 2022.</p> <p>Prva ovira je ta, da ne zmoremo zaživeti povsem skupno kot škofijsko občestvo. Vsaka posamezna realnost se nagiba k temu, da bi šla svojo pot in škofijski predlogi, za katere krajevne skupnosti celo prosijo, se nazadnje ne uresničujejo ali ne upoštevajo. V najboljšem primeru se pridružijo k poti župnije, a le kot nekakšen dodatek. V resnici pa bi morali rasti skupno in izoblikovati ter uresničiti enotno škofijsko pot. To pot bo znala vsaka manjša skupnost, na najboljši način izvajati po svoje, upoštevajoč svoje značilnosti. V tej smislu je lahko zelo koristno priučiti se določenega sinodalnega duha. To je pomembno tudi za odnos med skupnostmi in tistim, ki nosi pastoralno odgovornost.</p> <p>Druga šibka točka, ki je lastna nam vsem, tudi meni, je neka duhovna razsežnost, ki vsebuje sestavine krhkosti. Dogaja se, da ne posvetimo dovolj časa molitvi, poslušanju Božje besede, premišljevanju, molku, duhovni poglobitvi. Prav tako si ne dovolj prizadevamo za spoznavanje in poglobitev naše vere ter vprašanj o sodobni kulturi in družbi. S tem tvegamo postopno otopelost. To velja za vse, začeni s škofom, duhovniki, diakoni, posvečenimi osebami in laiki, posebno za tiste, ki so zadolženi v cerkvenih službah in odgovornostih.</p> <p>Med drugim je duhovnost temelj za bratstvo. Pravo skupnost zaživimo ne le horizontalno, v medsebojnih odnosih – ki so sicer pomembni – ampak globinsko. Kolikor bolj molimo drug za drugega, kolikor bolj se skupno soočimo z Božjo besedo in se tudi sami resnično družimo z Gospodom, toliko bolj smo zmožni ustvariti resnično in močno skupnost med nami. Ta se potem pokaže v stvarnih dejanjih, ki jih narekujejo razpoložena srca.</p>
<p><i>Odgovornost sinodalne ekipe</i></p>	<p>14. Preden poglobimo vsebino štirih gradbišč in na splošno obnovimo smernice IŠK, bi bilo koristno nakazati nekaj opomb za uporabo tega pisma in pojasniti, kdo je odgovoren, da ga na moder način uresniči. Glede te odgovornosti potrjujem, da je tudi letos zadolžena ista sinodalna ekipa. Ta bo še naprej povezana z organizacijami, ki sledijo sinodalni poti na državni ravni in na ravni vesoljne Cerkve. Sprejemala bo smernice in predloge ter jih usklajala s škofijskimi. Ekipa ima potem nalogo, da med letom izdaja pojasnila za sinodalno pot v povezavi in sodelovanju s škofijskimi uradi in službami. To bo naredila na podlagi pastoralnih smernic, ki so jih izdelali različni posvetovalni organizmi in jih je potrdil škof. Organizmi so svet vikarjev, dekani, zbor svetovalcev, duhovniški svet, škofijski pastoralni svet, odgovorni v pastoralnih enotah.</p>
<p><i>Kako uporabiti pismo</i></p>	<p>15. V tisku na barvani podlagi boste lažje spoznali različne naloge, navodila za delo, nakazana vprašanja za sinodalno delo in vse, kar boste dejansko potrebovali.</p> <p><u>Navodila za uporabo pastirskega pisma:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pismo s priloženim besedilom morajo pozorno prebrati in o njem premišljevati predvsem pastoralni sodelavci (duhovniki, diakoni, redovniki in redovnice, laiki in laikinje, ki imajo službene naloge, člani pastoralnega sveta); • Na sestankih pastoralnega sveta znotraj pastoralne enote (ali župnije) se bo lahko odločalo, katere pobude uresničiti med

	<p>letom. Pobude, ki jih predlaga to pismo, se uresničujejo na ravni pastoralne enote, upoštevajoč izbire dekanije, in se tudi določa, kdo je za to zadolžen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ni potrebno, da vsi naredijo vse: pomembno je, da so na koncu pastoralnega leta vsa občestva naredila skupni korak naprej (se pravi »sinodalno«) v smeri vsaj kakega poglavja v štirih gradbiščih; • Urejeno prizadevanje posameznih oseb in organizmov (»kdo bo nekaj izvedel, kdaj, kaj«) olajšamo s priložo temu pismu, v kateri so povzeti in zbrani po argumentih različni predlogi, ki jih pismo prinaša (PRILOGA 2); • V prilogi so označene sintetično tudi etape sinodalne poti v tem sinodalnem letu (PRILOGA 1); • Sinodalna ekipa ter uradi in škofijske službe s svojimi navodili bodo sledili spodbujanju, uresničenju in poročanju o raznih pobudah; • V prvih mesecih pastoralnega leta so predvidene tudi priložnosti za izobraževanje pastoralnih sodelavcev in vseh tistih, ki bodo poklicani, da sledijo raznim pobudam.
	GRADBIŠČE UVAJANJA V KRŠČANSTVO: GRADBIŠČE SPREJEMANJA IN POSLUŠANJA
<p><i>Uvajanje v krščanstvo in sinodalno poslušanje</i></p>	<p>16. Zakaj postavimo na prvo mesto »četrti gradbišče«? Vzrokov je več. Najprej je to, ker se ta vsebina dotika naših skupnosti zelo od blizu. Gre namreč za eno najpomembnejših dejavnosti, ki zaznamujejo v večini pastoralnega leta vsako pastoralno enoto in župnijo. Drugi razlog, kot sem že namignil, je ta, da kljub večletnim poskusom nam ni še uspelo, da bi se znotraj škofije združili v eno pot. Naslednja, močna motivacija sinodalne poti in predvsem obdobje poslušanja, ki smo jo poklicani doživljati tudi v tem drugem letu, pa je poslušanje in sprejemanje tistih, ki se približajo skupnosti, ker bi radi stopili vanjo ali želijo dokončati čas uvajanja. Čudno bi bilo, ko bi posvečali čas, pozornost, empatijo in predvsem poslušanje tistim, ki ostajajo nekako zunaj krščanske skupnosti, ne pa tistim, ki so že znotraj. Na primer starši, ki prosijo za krst svojih otrok in tisti, ki želijo postati člani, ali mladi in odrasli, ki prosijo za krst ali prejem zakramenta birme. To poslušanje mora postati sprejemanje in sodelovanje.</p> <p><i>Osnovno vprašanje tega gradbišča je: kako lahko »hodimo skupaj«, da postanemo skupnost, ki bo sposobna ustvarjati veri naklonjeno okolje?</i></p>
<p><i>Škofijska ponudba za otroke in mladino</i></p>	<p>17. Glede ponudbe uvajanja v krščanstvo otrok in mladine, nas dolgoletna izkušnja italijanskih škofij, ki so se v tem preizkusile in se za to zavzele bolj kot naša, uči, da ni »čarobnih receptov«. Težko je namreč najti tudi le delen odgovor na vprašanja, kot na primer, kako začeti z otroki, ki imajo današnje krščansko »podlago« (že dolgo je znan obupano ugotavljanje katehistov: »ne znajo se niti prekrížati«) ali kako ohraniti prisotnost v po-šolski dobi oz. po prejemu zakramentov (v vsakem primeru je verska kriza pri odraščajočih neizogibna in bi bilo čudno, če bi bilo drugače, kot da bi bila vera nespremenljiva danost, ki ne raste z odraščanjem...)</p>

	<p>Škofijski predlog za uvajanje v krščanstvo v starosti 0-14 let, ki ga bomo v kratkem uradno predstavili, nikakor ni domišljav, češ da je najboljši ali tisti, ki bo dokončno rešil težave. Naslanja se na navodila papeškega učiteljstva, na razne dokumente in pastoralne note IŠK, na izkušnjo drugih škofij in na tisto, ki smo jo že razvili v nekaterih naših župnijah in pastoralnih enotah. Želimo torej narediti korak v dozorevanju, ki je doživet, stvaren in izvedljiv. Prav gotovo ga bomo lahko izboljšali s pomočjo vseh, vendar je treba vabilo sprejeti, se izogniti lenobi, personalizmu in ne se sklicevati na domnevne posebne razmere, samo zato, da bi opravičili njegovo zavrnitev. Za nekatere pastoralne enote in župnije se ne bo veliko spremenilo, ker vse predlagano že izvajajo. Za nekatere pa bodo potrebni dopolnitve in delne spremembe.</p>
<p>Prisluhniti staršem ob priložnosti krsta</p>	<p>18. V tem pismu, bi glede škofijske ponudbe rad podčrtal le vidike poslušanja. Sposobnostim katehetskega urada pa bi prepustil pobudo za vzgojna srečanja, pripomočke in iniciative med letom (tudi v povezavi z drugimi uradi in službami, kot so škofijska Karitas, Misijonsko središče, mladinska pastoralna in pastoralna za duhovne poklice).</p> <p>Že pred leti smo se posvetili tematiki poslušanja in sprejemanja. Naslov pastirskega pisma za leto 2014-2015 se je glasil: »Cerkev, ki posluša in sprejema«. Tisto besedilo je slonelo na pismu Rimljanom in je poudarjalo krst in vabilo v krščanstvo. Glede tega beleži pot zadnjih let svetle in temne strani in nas poziva, naj v nas bolj dozori zavest, da sta krst in na splošno vabilo h krščanstvu vredna našega časa in naporov bolj kot druge obveznosti.</p>
<p>Nekaj poudarkov za poslušanje ob krstu otroka</p>	<p>19. Predlagam štiri poudarke, ki naj jih upoštevamo, ko sledimo navodilom Katehetskega urada in družinske pastore:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upoštevajoč, da postaja krst otrok vedno redkejši, ko se zgodi, da v družini prijateljev ali sosedov dobijo novorojenčka, je pomembno, da smo staršem blizu, jih poslušamo, delimo z njimi veselje ob novem življenju in skrbi za prihodnost. Dobri odnosi z njimi lahko ustvarijo priložnost, da spregovorimo o krstu, prisluhnemo njihovim pričakovanjem in morebitnim pomislekom. Lahko se ponudimo kot posredniki za stike z župnijsko skupnostjo (s tistimi, ki so skupaj z župnikom zadolženi za krstno pastoralo); • med srečanji pred krstom (s krstnimi katehisti in župnikom) je nujno prisluhniti predvsem staršem, njihovim pričakovanjem, upanju in skrbem; • gotovo je koristno, če med letom predlagamo v pastoralni enoti sinodalno srečanje staršev in botrov zadnjega leta (ali zadnjih let) ter skupaj prisluhnemo, kako so se odločili, da sina ali hčerko krstijo, kako si pričakujejo, da jih bo Cerkev spremljala, koliko so pripravljeni sodelovati, itn.; • Pomenljivo izkušnjo, ki smo jo doživeli v času lockdown-a, lahko ovrednotimo tako, da ohranimo stike s starši (lahko jih prosimo, da nam zaupajo naslov), jim obzirno pošljemo npr. voščila ob rojstnem dnevu ali obletnici krsta, morda preprosto molitev, ki jo uporabijo z otrokom, namig za kako preprosto, a pomenljivo versko gesto, vabilo na eno ali dve srečanji z njimi in njihovimi

	otroki itn. in vse to upoštevajoč njihova vprašanja, želje in predloge.
Poslušanje na poti od 6 do 14 let	<p>20. Tudi pot uvajanja v krščanstvo mora biti letos zaznamovana s posebno razpoložljivostjo za poslušanje. Predlagam nekaj pobud po sledih tistih, ki jih že izvajajo v nekaterih skupnostih:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preden začne katehetska pot za 6-7 letne ali 8-9 letne otroke, si moremo vzeti čas za osebna srečanja med katehisti (po možnosti tudi z župnikom) in starši, ki prosijo za vpis otrok ali mladoletnih. Z začetkom kateheze še počakamo. Ta srečanja so priložnost za lažje medsebojno spoznavanje, za poslušanje starševskih pričakovanj, za predstavitev poti, ki jo predlagamo med letom in za dogovor, kako naj znotraj družine in ob pomoči krščanske skupnosti doživljamo versko vzgojo otrok, itd.; • ta srečanja lahko ponovimo vsako leto na začetku katehetske poti. Osebno srečanje med starši in katehisti (in župnikom) je odločilno, zato da otrok ali mladostnik lahko začuti neko soglasje med družino in župnijsko skupnostjo; • nekaj srečanj s starši lahko izvedemo med letom v slogu sinodalnega poslušanja, po navodilih katehetskega urada in družinske pastorage; • tudi za malo starejše mladostnike (tiste, ki so že usmerjeni v obhajanje zakramenta birme) je treba poiskati priložnosti za sinodalno poslušanje, na način, ki ga bo nakazal katehetski urad in mladinska pastorage.
Škofijski predlog uvajanja odraslih v krščanstvo	<p>21. Pred nekaj leti smo v škofiji uvedli posebno ponudbo za odrasle, ki želijo postati kristjani s prejemom krsta in z opravljeno pripravo za katehumene in prav tako za mlade in odrasle, ki niso zaradi različnih vzrokov prejeli ob svojem času zakramenta birme in zdaj prosijo zanj: morda, ker se pripravljajo na zakrament zakona, na vlogo botra ali tudi zaradi osebnega dozorevanja v veri.</p> <p>Izhajajoč iz bogate izkušnje teh zadnjih let pričakujemo, da bomo kmalu dobili dokončne predloge. Želimo si, da bi se krščanski poročeni pari dali na razpolago za službo katehista na tem področju, ki potrebuje še posebno pozornost v obliki sinodalnega poslušanja. Zavedati se moramo, da je to nekaj zelo dragocenega, saj je namenjeno tistim odraslim, ki niso stalni člani naših skupnosti, a pogosto iščejo „odgovore“ na mnoga življenjskega vprašanja. Ob njihovem poslušanju lahko naše skupnosti še bolj rastejo in so bolj pripravljene za pričevanje o krščanskem upanju.</p>
Prisluhniti odraslim	<p>22. Nekaj stvarnih smernic za uresničevanje poslušanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Še preden povežemo odrasle, ki se nagibajo k sprejetju krščanske vere, in odgovarjajočo škofijsko službo, jim moramo izkazati vso svojo razpoložljivost: jih poslušati, sprejeti, spremljati. Na tej poti jih lahko spremljajo znanci, službeni kolegi, prijatelji, duhovniki in katehisti župnij, kamor pripadajo, pa tudi vsi, s katerimi pridejo v stik; • enako obliko poslušanja moramo nuditi mladim in odraslim, ki želijo dopolniti uvajanje v krščanstvo z zakramentom birme (in včasih tudi s prvo polno prisotnostjo pri evharistiji, t.j. s prvim sv. obhajilom);

	<ul style="list-style-type: none"> • primerno je, da so na dekanijски ravni načrtane poti, ki predvidevajo srečanja, pri katerih sodelujejo tudi skupnosti, iz katerih birmanci izhajajo; • poslušanje lahko postane spremljanje tudi tako, da krščanska skupnost predlaga osebe, ki lahko sprejmejo vlogo botrov; • škofijska služba za uvajanje odraslih v krščanstvo bo povabila na srečanje vse odrasle, ki so bili krščeni v zadnjih letih, prav tako tudi katehiste in botre, ki so jih spremljali ter jim nudila priložnost za poslušanje in pogovor na sinodalni način. • tudi dekanija ali sosednje pastoralne enote bodo lahko predlagale enako pobudo odraslim na njihovem področju, ki so prejeli birmo v zadnjih letih.
	GRADBIŠČE ZA CESTO IN NASELJE
Prisluh „svetovom“, ki jih skupnost slabo pozna	<p>23. Gradbišče za cesto in naselje poziva k poslušanju tistih ljudi, s katerimi kristjani živijo in delajo. Posebna pozornost naj gre tistemu „svetu“, ki ne uživa posebne pozornosti v naših skupnostih. S poslušanjem dosežemo več priložnosti za srečanje in pospešimo prve stike, saj se moramo zavedati, da smo vsi, aktivni in neaktivni kristjani, verni in neverni poklicani na skupno pot v zavesti odgovornosti do družbe. Stvarnosti, na katere moramo biti pozorni so revščina, invalidnost, tujci, zapori, zdravstvo, kultura, verstva in vere, umetnost in šport, gospodarstvo in delo, politične in družbene obveznosti, civilne in vojaške ustanove, prostovoljno delo in terciarne dejavnosti.</p> <p><i>Osnovno vprašanje tega gradbišča je: kako lahko naša „skupna hoja“ pripravi prostor za resničen prisluh cesti in naselju?</i></p>
Problem oblike govora	<p>24. Ob srečanju z različnimi „stvarnostmi“ moramo biti pozorni na obliko govora. Na to zahtevo je opozorila že IŠK, zavestno pa smo jo zaznali tudi v prvem letu naše sinodalne poti. Naše oblike govora – na primer pri bogoslužju, v katehezi, pa tudi znotraj krščanske skupnosti (lahko bi jo imenovali kar „cerkvenščina“) – ne razumejo z lahkoto tisti, ki so na nek način „zunanji“ vsakdanjemu življenju krščanske skupnosti. Tudi sama krščanska skupnost ne dojame vedno govornih oblik različnih „stvarnosti“. Res je nujno, da imajo različne oblike govora neko svojo »tehnično« značilnost in so neizogibno usmerjene v posebne stroke. Ne moremo zahtevati, da bi jih vsi poznali in razumeli, a poglobljena težava je predvsem jezik, s katerim osebe »drugih svetov« izražajo sebe, svoja pričakovanja, upanje, trpljenje in skrbi. Ta jezik smo dolžni razumeti in nam mora pomagati, da vzpostavimo pravi človeški odnos, saj le ta ustvari priložnost za razodevanje krščanskega upanja. Inženir, učiteljica, delavec, zdravnik, negovalka, vojak, itn. so moški in ženske, ki uporabljajo svojo posebno tehnično govorico, a iz tega svojevrstnega sveta tudi govorijo o sebi. Moramo jih poslušati. Upoštevati moramo tudi, da je ovira za medsebojno spoznavanje večkrat različna kulturna pripadnost in posledično različni pogledi na svet, kar v globini oseba ovira dialog med cerkvenimi skupnostmi in „stvarnostmi“ ali tudi med generacijami.</p> <p>Ne smemo dopustiti, da bi nas zajelo malodušje ali prepričanje, da sporazumevanje nikakor ni mogoče. Potrebno pa je, da se poslušamo s</p>

	<p>primernim razpoloženjem in skušamo drugega razumeti. To moramo početi v medsebojnem spoštovanju in s srčno željo, da hočemo biti sporočevalci upanja.</p> <p>Na podlagi izkušnje preteklega leta, bo morda zelo koristno poskusiti prilagoditi raznim kontekstom metodo „duhovnega pogovora“. Sinodalna ekipa bo nudila navodila v tem smislu in bo omogočila izmenjavo dobrih izkušenj.</p>
<p>Poslušanje „stvarnosti“ na ravni škofije</p>	<p>25. Različnim „svetovom“ lahko učinkovito prisluhnemo na različnih ravneh v naši škofiji: škofije, dekanije in mesta, pastoralne enote in župnije. Naštetem predvsem nekatere „svetove“, ki jim nismo mogli posvetiti potrebne pozornosti v prvem obdobju sinodalne poti. Prisluhniti jim moramo na škofijski ravni in vsekakor v navezi s škofijskimi uradi in službami, seveda s sodelovanjem krajevnih skupnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svet prostovoljstva, za kar poskrbi škofijska Karitas (pomenljiva je pobuda „praznik prostovoljca“, predlagana za mesec september); • svet zdravstva, s pozornostjo na bolnice, zdravilišča, oddelke za posebno oskrbo (RSA) in na vse druge zdravstvene in skrbstvene realnosti, za kar poskrbi zdravstvena pastoralna; • svet pribežnikov in prosilcev za azil; • civilne in vojaške ustanove (na pokrajinski ravni). <p>Pomembno je, da nadaljujemo s pobudami poslušanja, ki smo jih začeli v preteklem letu v šolskem svetu: zanje gre zahvala prizadevnosti veroučiteljev.</p>
<p>Poslušanje na ravni dekanije in mesta</p>	<p>26. Na ravni dekanije in mesta svetujemo, da se pozornost usmeri predvsem na naslednja področja. Upoštevati je treba vedno dodatna navodila, ki so sprejeta na ravni dekanije, v soglasju s sinodalno ekipo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za mesto Gorica (dekaniji Gorica in Štandrež): uboštvo, zapor, univerza, šola, meja; • za dekanijo Oglej-Črvinjan-Visco: uboštvo, umetnost, šport, turizem; • za dekanijo Gradišče-Krmin: uboštvo, delo, okolje; • za dekanijo Tržič-Ronke-Devin: uboštvo, delo, krščanske veroizpovedi, medverski dialog.
<p>Poslušanje na ravni pastoralne enote in župnije</p>	<p>27. Pastoralni sveti pastoralnih enot (ali župnij)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poleg tega, da se domenijo na kakšen način bodo pristopili k pobudam škofije, dekanije ali mesta, • bodo iskali priložnost za prisluh civilnim in vojaškim krajevnim ustanovam; • lahko bodo izbrali še druge oblike poslušanja na krajevni ravni, če se bo za to ponudila priložnost ali jo bodo sami poiskali. Pri tem bodo obveščali sinodalno ekipo in sodelovali z njo.
<p>Misijonska pobuda posameznikov</p>	<p>28. Zavzetost za poslušanje raznih stvarnosti lahko nudi pomembno priložnost za misijonsko spodbudo posameznih kristjanov pri iniciativah sinodalnega poslušanja. Poklicani so, da postanejo „most“ med stvarnostjo, v katero so vključeni zaradi dela ali iz drugih razlogov in krščansko skupnostjo. To je možno na primer med kolegi na delovnem</p>

	<p>mestu, s starši sošolcev svojih otrok, obiskovalci telovadnice, člani nekega društva, itn.</p> <p>V teh letih sem večkrat spomnil na načelo: „ne skrivajte, da ste kristjani“. Če v krogih, kjer si prisoten, vsi vedo, da si kristjan, da obiskuješ cerkev, da sodeluješ z župnijsko skupnostjo ali si član cerkvenega združenja, ni prav težko obvestiti kolega, znanca ali prijatelje: „v župniji (škofiji) organizirajo srečanje, na katerem bodo poslušali ljudi in izvedli, kaj mislijo in kaj si pričakujejo od Cerkve, želite priti tudi vi?“</p>
	GRADBIŠČE GOSTOLJUBNOSTI IN HIŠE
Skupnost gostoljubne „hiše“	<p>29. Gradbišče gostoljubnosti in hiše nas kliče k premišljevanju in poslušanju znotraj krščanske skupnosti. Se razume, da ne gre za zaprto skupnost, ampak gostoljubno, zmožno sprejemanja in ustvarjanja dobrega počutja za vse tiste, ki pridejo z njo v stik, predvsem če so reveži ali kakorkoli v težavah. Podobna je hiši v Betaniji (ali tisti Simona Petra v Kafarnaumu), kjer se je Jezus s svojimi učenci počutil zares „kot doma“.</p> <p>Osnovno vprašanje tega gradbišča je: kako lahko „hodimo skupaj“ v soodgovornosti?</p>
Tri sinodalne skupine	<p>30. V vsaki pastoralni enoti (ali župniji) bodo ustanovljene tri sinodalne skupine. Sestavljali jih bodo člani pastoralnega in gospodarskega sveta, tem se bodo lahko pridružile druge osebe, predvsem take, ki imajo v skupnosti razne naloge.</p> <p>Če bo v manjših enotah težko sestaviti tri skupine, naj se določi tri srečanja pastoralnega sveta, kamor so povabljene osebe, zadolžene na raznih področjih. Vsaka skupina (ali srečanje) ima določeno nalogo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skupina 1: preverjanje kakovosti notranjih odnosov v skupnosti („notranjih“, toda odprtih navzven, predvsem do škofijske Cerkve, kateri pripadajo); • Skupina 2: razmišljanje o strukturah, predvsem koliko so resnično v službi skupnosti, njenega življenja, njenih prizadevanj in tistih, ki se nanjo obračajo, predvsem revežev; • Skupina 3: vloga svetovalnih teles (pastoralni in gospodarski svet), tudi glede na njihovo obnovitev v teku leta.
Skupina 1: kakovost medsebojnih odnosov v skupnosti	<p>31. Prva skupina bi se lahko soočala z naslednjimi vprašanji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaj si želijo moški in ženske v današnjem času, da bi se počutili v Cerkvi »doma«? • Kakšne korake smo pripravljeni narediti, da postanemo bolj odprta krščanska skupnost, zmožna sprejemanja in izboljšanja odnosov? • Znamo nuditi izkustva pozitivne gostoljubnosti mladini in družinam (na primer župnijski dom)? • Kolikšno pozornost, koliko posluha in sprejemanja nudimo družinam, ki so v težavah, osebam, ki so se razšle ali ločile, tistim, ki doživljajo nove ali drugačne ljubezenske odnose? • Kdor se je pred kratkim naselil v našem kraju, posebno če pripada drugi narodnosti, kulturi in jeziku, se počuti sprejetega? • Koliko se zavedamo v krščanskih skupnostih, da smo del škofije, krajevne Cerkve, ki ima škofa za svojega pastirja? • Kaj nas je naučila izkušnja pandemije glede sprejemanja (npr. med verskimi obredi)?

	<ul style="list-style-type: none"> • Smo sprejeli v skupnosti družinski slog, s pomočjo katerega se prav družine počutijo kot doma? • Kaj upočasnjuje ali celo ovira naše odnose?
Skupina 2: Razmislek o strukturah	<p>32. Druga skupina, ki bi morala imeti v svoji sredi predvsem člane gospodarskega sveta, bi se lahko lotila naslednje vsebine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preverjanje (vsaj splošno gledano) obstoječih struktur: katere so in v kakšnem stanju, koliko sredstev potrebujejo, kako so uporabljene; • Premisliti, kako bi jih lahko uporabili v prihodnosti v povezavi s pastoralnimi potrebami in z dobrodelnostjo v okviru pastoralne enote, pa tudi, če je primerno, jih dati na razpolago za dekanijske ali škofijske dejavnosti; • Primerjati strukture in dejavnosti ter ugotoviti, kaj bi se lahko poenostavilo za boljše posredovanje evangeljskega sporočila.
Skupina 3: Soodgovorni organi	<p>33. Naloga tretje skupine je preverjanje svetovalnih teles, ki so prisotni v pastoralni enoti (v župniji). To sta pastoralni in gospodarski svet, a tudi druge župnijske skupine, kot npr. katehisti, animatorji v župnijskem domu ali poletnih središčih, pomočniki pri bogoslužju in cerkveni zbor. K sodelovanju naj bodo poklicana tudi združenja in gibanja, ki delujejo v pastoralni enoti.</p> <p>Lotimo se lahko teh vprašanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katere so bile v teh letih pozitivne in katere problematične plati v dejavnosti pastoralnega sveta? • Je enotni pastoralni svet pozoren na razne skupnosti, ki so prisotne v pastoralni enoti? • Kako deluje gospodarski svet? • Kako je vključena krščanska skupnost v celoti? Že obstaja ali bi lahko vpeljali splošno zborovanje celotne pastoralne enote (ali župnije)? • Kakšne iskušnje sinodalnosti in deleženja obstajajo v raznih skupinah, ki se udeležujejo na različnih področjih pastoralne dejavnosti? • Kakšni odnosi so vzpostavljeni med morebitnimi cerkvenimi združenji, ki so prisotna v pastoralni enoti, in celotno skupnostjo? • Kakšne predloge naj nudimo na škofijski ravni za prihodnjo obnovitev svetov v pastoralnih enotah (ali župnijah)?
Naloga škofijskega pastoralnega sveta pri obnovi svetov	<p>34. V predvidevanju obnovitve svetovalnih teles so nekatere naloge zaupane škofijskemu pastoralnemu svetu, ki mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pospremiti, v sodelovanju s škofijsko ekipo, soočenje o svetih pastoralnih enot (ali župnije) na krajevni ravni; • zbrati, do velike noči, razmišljanja o svetovalnih telesih, jih pretehtati in oceniti; • na podlagi teh izdelati kriterije, ki bodo izhodišče škofijskih smernic za obnovitev svetov, kar se bo zgodilo pred sklepom meseca junija.
	GRADBIŠČE DIAKONIJ IN DUHOVNE RASTI

<p>Poslušanje Besede</p>	<p>35. Služba znotraj krščanske skupnosti se mora začeti s poslušanjem Božje besede. Tega se je naučila Marta v Betaniji. V naši škofiji že več let stremimo za tem, da bi dali prednost poslušanju Besede. Pomenljivo je, da smo se navadili začeti vsako naše srečanje s trenutkom poslušanja. Pogosto gre za evangelij tistega dne, ki mu sledimo v tišini in zbranosti, nakar si izmenjamo vse to, kar je Duh prišepnil v srce vsakega. Ta izmenjava sloni na prepričanju, da Bog ne govori le po Svetem pismu, ampak se izraža preko oseb in dogodkov. Z dnevnim koledarjem »Čas in Beseda«, je Božja beseda vstopila v domove mnogih ljudi: tudi letos ga bomo predlagali s posebnim ozirom na zgodbe o svetosti. Vnema za poslušanje, ki smo jo posebno gojili v tem pastoralnem letu, je torej usmerjena v to, kar Duh sporoča tudi skozi besede in življenje bratov in sester, ne glede na to, če so bolj ali manj »notranji« v krščanski skupnosti.</p> <p>Osnovno vprašanje tega gradbišča je: kako lahko »hodimo skupaj« v odkrivanju duhovnega izvora (»najzlahtnejše strani«) svoje službe?</p>
<p>Cerkvena služba nastaja v poslušanju</p>	<p>36. Iz poslušanja se poraja tudi klic k služenju. Kliče nas Gospod. V Cerkvi se ne predlagamo sami in ne prevzemamo obveznosti in služb na lastno pobudo. Na razpolago smo v kolikor Duh prišepetava našemu srcu in to tudi po besedah drugih ljudi ter po raznih življenjskih okoliščinah. V resnici je Bog tisti, ki kliče s pomočjo Cerkve. Poglavitne osnove za uresničenje pravega poslanstva v službi Cerkve so: vraščenost v Besedo, versko življenje, ki ga napajajo molitev in zakramenti, prisrčno in vedro sodelovanje s skupnostjo, ponižna zavest, da nismo nepogrešljivi in zmožnost da svojo službo prepustimo drugim.</p> <p>To velja za naloge in službe, ki so že prisotne v naši škofiji, a tudi za službe bralca, akolita (mašnega pomočnika), katehista, ki jih je papež Frančišek priporočil za verne laike, moške in ženske. To bomo lahko polagoma vpeljali tudi v našo Cerkev in pri tem sledili navodilom pastoralne note IŠK (potrjena <i>ad experimentum</i> za triletje) »Postavitev v službo bralca, akolita in katehista za Cerkve v Italiji«, dne 5. junija 2022.</p>
<p>Nujnost izobraževanja</p>	<p>37. Za sposobnost v cerkveni službi je nujno tudi izobraževanje, tako na začetni stopnji kot v nadaljevanju te naloge. Tudi če kdo nastopa z dobrim namenom, se zgodi, da brez izobrazbe nudi le omejeno in okrnjeno storitev, ki nima prave povezave z resničnostjo, ampak je le plod dobrih namer in trenutnih čustev. V naši škofiji so razne priložnosti izobraževanja za različne službe in zadolžitve. Nekatere je treba zopet poprijeti in popeljati naprej po prekinitvi, ki jo je povzročila pandemija. Druge lahko še dodamo s prizadevanjem raznih uradov in služb. Spomnim le na nekatere.</p> <p>Najprej te, ki so namenjene duhovnikom: izobraževalna srečanja, duhovni odmiki med letom, »tridnevni tečaji« poleti, pobuda (oživljena po mnogih letih) duhovnih vaj novembra 2022 ali januarja 2023. Obstajajo tudi priložnosti, h katerim so povabljeni pastoralni svetovalci in pastoralni delavci na splošno ter one, ki so neposredno namenjene članom gospodarskih svetov. Pa še pobude izobraževanja za posebne službe: za katehiste (»tre giorni« ob koncu poletja), za animatorje poletnih središč, za izredne delivce obhajila, za sodelavce Karitas, za animatorje v skupinah Božje Besede, za animatorje tečajev priprave na poroko, za bogoslužne animatorje (tudi tiste, ki skrbijo za petje in sprejem prisotnih pri slovesnostih). Vse te priložnosti so dragocene in</p>

	<p>nujne, da se opravlja v Cerkvi neko službo ali nalogo, s »poslanstvom« (ki ga včasih podeli sam škof) .</p>
<p>Gradbišče zaupano škofijskemu pastoralnemu svetu</p>	<p>38. To gradbišče je zaupano predvsem škofijskemu pastoralnemu svetu, čeprav ne zanikamo možnosti, da prisluhnejo vsebine in jih preverijo tudi pastoralni sveti ali skupinah, ki jih sestavljajo odgovorni pri raznih službah. Vprašanja, ki se jih je treba lotiti, bi lahko bila naslednja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kako moramo »hoditi skupaj«, ko ponovno odkrivamo duhovni izvor (»najžlahtnejše strani«) svoje službe? • Kako se lahko izognemo skušnjavi pretirane ocene lastne učinkovitosti ali »mortalizma« (izrazi papeža Frančiška) v službi poslušanja Boga in bližnjega? • Kaj nam lahko pomaga, da »osvobodimo« čas, ki ga potrebujemo za negovanje odnosov? • Kako naj potrdimo in zopet postavimo na prvo mesto poslušanje božje Besede v različnih realnostih naše škofije? • Katere službe in zadolžitve so najbolj cenjene in tiste, ki bi jih lahko uvedli v naši krščanski skupnosti? • Kako poživiti v škofiji službo diakonata? • Kakšno vlogo zasedajo ali bi lahko zasedale v krščanskih skupnostih osebe, ki živijo razne oblike posvečenega življenja ali kontemplativnega življenja? • Katere poti naj izberemo v škofiji, da pripravimo verne laike, moške in ženske, na sprejem služb bralca, akolita, katehista? Kakšno vlogo bi lahko imele te službe v zvezi s pastoralnimi enotami? • Kako uresničiti zahtevo, ki se je pojavila v teku prvega leta sinodalnega poslušanja, da je namreč potrebno določiti in pripraviti nekatere osebe, ki bi postale »voditelji župnijskih domov«?
	<p>SKUPNA HOJA NA JAGNETOVO GOSTIJO</p>
<p>Vera in složna pot</p>	<p>39. To pastirsko pismo bi lahko dajalo vtis, z razčlenitvijo štirih gradbišč, da koplji naloge, ki jih moramo prišteti vsem tistim, ki so že prisotne v vsakdanjem življenju naših skupnosti. Zdi se torej, da nasprotuje želji po vrnitvi le k bistvenemu, ki se je porodila v naših srcih ob koncu najtežjega obdobja pandemije. Vendar mislim, da je pomembno, če hočemo zaživeti to pastoralno leto z vedrino, spomniti na nekatera opozorila in prepričanja, ki sem jih že omenil v tem pismu. Na kratko povzamem štiri: Prvo: nujnost, da hodimo skupaj s Cerkvijo v Italiji, upoštevajoč to, kar nas je odločno prosil papež Frančišek, da gremo namreč naproti resnični prenovi doživljanja Cerkve, predvsem v luči okrožnice <i>Veselje evangelija</i>. Drugo opozorilo: vse delo je usmerjeno večinoma v poslušanje; v naslednjih letih bo čas, da dozori operativne odločitve in da jih poizkusimo. Tretje: štiri gradbišča so le poimenovanje štirih področij, ki so vedno prisotna v vsakdanjem življenju skupnosti. Naprošeni smo, da tem področjem damo posebno pozornost, a brez vznemirjanja in domišljavosti. Nazadnje četrto: pomembno je, da vsak odigra svojo vlogo, kolikor more in zmore, in doživlja lepoto deliti z veseljem in hvaležnost za delo, ki so ga drugi opravili.</p>

<p>Na poti h Kraljestvu (iz Betanije dalje...)</p>	<p>40. Če bomo pozorni pri poslušanju, bo tudi letošnja pot rodovitna in bo pomnožila naše hrepenenje po Gospodu in po uresničenju njegovega Kraljestva, po nebeškem Jeruzalemu. Betanija je le ena postaja, ni še Jeruzalem. Ne smemo pozabiti, da se je Jezus vrnil v Betanijo po veliki noči, ampak zato, da se je vzdignil v nebo in nam zaupal poslanstvo, da smo njegove priče z močjo Duha:</p> <p><i>"Nato jim je rekel: »To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Mora se izpolniti vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih«. Tedaj jim je odprl um, da so doumeli Pisma. Rekel jim je: »Tako je pisano: Mesija bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov, s čimer bodo začeli v Jeruzalemu. Vi ste priče teh reči. In glejte, jaz pošiljam na vas obljubo svojega Očeta; vi pa ostanite v mestu, dokler ne boste odeti v moč z višave.« Peljal jih je ven proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslavljal, se je odmaknil od njih in se vzdignil v nebo" (Lk 24, 4-51).</i></p> <p>V Betaniji se lahko ustavimo in poslušamo, toda potem se moramo podati v svet, v pričakovanju, da vsi dospemo v Jeruzalem, tisti nebeški. Lahko rečemo: na Jagnjetovo svatbo z Zaročenko, katere prihodnji sijaj za zdaj lahko le slutimo. Vendar se to pripravlja, tudi tukaj in zdaj:</p> <p><i>"Zatem je prišel eden izmed sedmih angelov, ki so držali sedem čaš, napolnjenih s sedmimi poslednjimi nadlogami, in mi je spregovoril: »Pridi, da ti pokažem zaročenko, Jagnjetovo nevesto!« Nato me je angel v Duhu odnesel na veliko in visoko goro ter mi pokazal sveto mesto Jeruzalem, ki je prihajalo z neba od Boga in je imelo Božje veličastvo" (Raz 21, 9-10)</i></p>
---	---

DODATEK 1:

POSTAJE NA SINODALNI POTI V ŠKOFIJI

Do konca novembra:

Pastoralni sveti v pastoralnih enotah (ali župnijah) določijo referente poslušanja na raznih področjih. Isto je treba narediti na ravni dekanije in župnije. Imena poročevalcev je treba sporočiti sinodalni ekipi.

Predlagamo dve splošni možnosti za izobraževanje:

- Sreda, 16. novembra: izobraževalno srečanje za svetovalce in referente poslušanja;
- Sreda, 14. decembra: izobraževalno srečanje za poročevalce poslušanja o tem, kako spodbuditi učinkovito poslušanje.

Sinodalna ekipa bo v sodelovanju s škofijskimi uradi in službani lahko predlagala v teku leta nekatere pobude za izobraževanje (tudi *on-line*) za posebna področja.

Januar – Velika noč:

Poročevalci poslušanja zberejo nekaj ljudi (8 – 10 za vsako skupino poslušanja), da jim prisluhnejo in se z njimi soočijo.

Do velike noči je potrebno poslati sinodalni ekipi sintezo srečanj in vseh pobud poslušanja.

Junij 2023:

Škofijsko zborovanje (z novimi pastoralnimi sveti) in predstavitev sinteze na škofijski ravni drugega leta sinodalnega poslušanja. Obenem bomo izoblikovali načrta za nadaljevanje sinodalne poti, v občestvu z italijansko in vesoljno Cerkvijo.

DODATEK 2:

KDO NAREDI, KDAJ, KAJ

KDO	KDAJ	KAJ
Vsak odrasli krščeni	vedno	<ul style="list-style-type: none"> • Se pozanima kje so novorojenčki in se ponudi za posrednika za srečanje z župnijsko skupnostjo; • Se da na razpolago odraslim, ki jih zanima krst in ki zaprosijo za birmo; • postane naj "most" med svojim delovanjem in pobudami sinodalnega poslušanja.
Pastoralni sveti pastoralnih enot ali župnij	do konca novembra	<ul style="list-style-type: none"> • pozorno preberejo pastirsko pismo; • izberejo naj morebitna področja poslušanja, za katera se bodo zavzeli, poleg dekanijskih in tistih, ki so skupna vsem; • pomislijo naj na priložnosti za poslušanje civilnih in vojaških ustanov, ki so prisotne v njihovem prostoru; • pripravijo naj tri skupine poslušanja za gradbišče "gostoljubnost in dom"; <ol style="list-style-type: none"> 1. preverjanje notranjih odnosov; 2. razmislek o strukturah; 3. organi soudeležbe; • določiti referente za razna področja sinodalnega poslušanja;
	med januarjem in Veliko nočjo	<ul style="list-style-type: none"> • pripraviti srečanja za poslušanje civilnih in vojaških oblasti; • pripraviti srečanja za poslušanje z ozirom na: <ol style="list-style-type: none"> 1) preverjanje notranjih odnosov; 2) razmislek o strukturah (skupaj z gospodarskimi sveti); 3) organi soudeležbe;
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi;
	do konca junija	obnovitev svetov po škofijskih navodilih.
Gospodarski sveti	do konca novembra	sodelovati s pastoralnim svetom za določitev referenta glede razmisleka o strukturah;
	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja za poslušalce glede razmisleka o strukturah (skupaj s pastoralnimi sveti);
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi.
Cerkvena združenja na ravni pastoralne enote ali župnije	vedno	sodelujejo naj s pastoralnimi sveti za pripravo župnijskega poslušanja.

Dekanije	do konca novembra	<ul style="list-style-type: none"> določiti referenta sinodalnega poslušanja na ravni dekanije za odrasle birmance; enako naj velja za posebna področja vsake dekanije;
	med januarjem in Veliko nočjo	<ul style="list-style-type: none"> pripraviti vsaj eno srečanje poslušanja za posebno področje; pripraviti srečanje poslušanja odraslih birmanskih zadnjih let;
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi.
Župnik in krstni katehisti	do Velike noči	<ul style="list-style-type: none"> pripraviti srečanje poslušanja za starše in botre zadnjih let; pripraviti eno ali dve srečanja z družinami krščencev; iskati stike v obliki pošiljanja molitev, voščil, prispevkov, itd.; posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi.
Župnik in katehisti za uvajanje v krščanstvo	na začetku veroučnega leta	nameniti čas osebnim srečanjem s starši.
	do velike noči	<ul style="list-style-type: none"> pripraviti srečanja za poslušanje staršev; pripraviti srečanja za poslušanje mladih birmancev; posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi
Škofijski pastoralni svet	do konca novembra	<ul style="list-style-type: none"> razmisliti o vsebini služb; določiti v svoji sredi odgovorne za sinodalno poslušanje o vsebini služb; spremljati, v sodelovanju s škofijsko ekipo, soočanje o svetih pastoralnih enot (ali župnij) na krajevni ravni.
	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja za poslušanje o vsebini služb, v dialogu z duhovniki, liturgničnim uradom, katehetskim uradom, pastoralo za duhovne police, odgovornim za diakonat.
	po Veliki noči	<ul style="list-style-type: none"> zbrati premišljevanja skupin poslušanja v škofiji glede organov udeležbe, jih primerjati in oceniti; na podlagi teh naj izdelati smernice, ki bodo osnova škofijskih navodil za obnovo svetov; te naj se opravi pred koncem junija.
Katehetski urad, družinska pastorala in mladniska pastorala	do začetka novembra	izdati navodila, kako pripraviti srečanje poslušanja družin in mladih, ki obiskujejo verouk.
Služba za katehumenat	med januarjem in Veliko nočjo	<ul style="list-style-type: none"> pripraviti srečanje poslušanja za odrasle krščene v zadnjih letih in njihove botre;

		<ul style="list-style-type: none"> • podpreti v dekanijah srečanja poslušanja odraslih birmancev zadnjih let.
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi
Karitas	do konca novembra	izdati navodila glede poslušanja monožice "revnih".
	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja poslušanja iz sveta prostovoljstva.
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi.
Pastorala zdravstva	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja poslušanja z ozirom na bolnišnice, zdravilišča, oddelke za posebno oskrbo (rsa), varnostne ustanove.
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi
Pribežniki – Karitas	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja poslušanja za pribežnike in prosilce za azil.
	do velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi
Družbena in delavska pastorala	med januarjem in Veliko nočjo	pripraviti srečanja poslušanja civilnih in vojaških ustanov na pokrajinski ravni.
	do Velike noči	posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi
Katoliški veroučitelji	do Velike noči	<ul style="list-style-type: none"> • pripraviti srečanja poslušanja za dijake srednjih in višjih šol, predvsem za razrede, ki niso sodelovali v prejšnjem letu; • ponuditi še druge pobude poslušanja v šolski stvarnosti; • posredovati povzetek srečanj sinodalni ekipi.

KAZALO

Pandorina skrinjica

Upanje in hiša Betanija

Naša sinodalna pot znotraj poti italijanske in vesoljne Cerkve

Gradbišče uvajanja v krščanstvo;

Gradbišče sprejemanja in poslušanja

Gradbišče ceste in naselja

Gradbišče gostoljubja in doma

Gradbišče diakonij in duhovne formacije

Hoditi skupaj na Jagnjetovo gostija

Dodatek 1

Etape sinodalne poti v škofiji

Dodatek 2

Kdo naredi, kdaj, kaj